

سورة الفاتحة

SURAH AL-FATIHAH

(IBU AL-QURAN)

**Tuntutan Memahami,
Tadabbur dan Penghayatan**

**Mohd Zain Mohmood
Nurul Iman Mohd Zain**

Hak Cipta PENERBIT UMK, 2022

Hak cipta adalah terpelihara. Setiap bahagian daripada terbitan ini tidak boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dipindahkan kepada bentuk lain, sama ada dengan cara elektronik, mekanikal, gambar, rakaman dan sebagainya tanpa mendapat izin daripada Penerbit Universiti Malaysia Kelantan.

Perpustakaan Negara Malaysia Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Mohd Zain Mohmood

SURAH AL-FATIHAH : سُورَةُ الْفَاتِحَةِ = (IBU AL-QURAN) : Tuntutan Memahami, Tadabbur dan Penghayatan / Mohd Zain Mohmood, Nurul Iman Mohd Zain.

ISBN 978-967-0021-04-1

1. Qur'an. Surat al-Fatihah.
 2. Qur'an. Surat al-Fatihah--Criticism, interpretation, etc.
 3. Qur'an--Criticism, interpretation, etc.
 4. Qur'an--Translating.
 5. Government publications--Malaysia.
- I. Nurul Iman Mohd Zain. II. Judul.
297.122421

Penerbit Eksekutif: Azman Hashim. Editor Naskhah: Amirul Firdaus Zilah, Raihana Sulaiman.
Editor Perolehan: Siti Asma Mohd Rozid. Konsep dan Susun Atur Huruf: Mohd Faris Fauzi.
Pembaca Pruf: Zaliha Noor. Pembantu Teknikal: Mohd Suhairi Mohamad

Diterbitkan oleh:

Penerbit UMK

Universiti Malaysia Kelantan

Pejabat Perpustakaan dan Pengurusan Ilmu

Karung Berkunci 36, Pengkalan Chepa,

16100 Kota Bharu,

Kelantan

(Ahli Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM))

(Ahli Penerbit Buku Malaysia (MABOPA) No. Keahlian : 201903)

Dicetak oleh:

RTS TYPESETTING & TRADING

23 Jalan Sri Sarawak 17

41200

Selangor Darul Ehsan - Malaysia

*Doa untuk ayahku al-Marhum Haji Mahmud bin Ismail,
yang umurnya fana dalam mendidikku. Semoga rohnya
bersama para al-Abrar. Amin.*

*Pelukan kasih untuk ibuku, Hajah Wan Halimah binti
Wan Yahya, ibu mithali dalam hidupku.*

Para guru obor ilmu dalam hidupku.

*Isteriku, Hajjah Norizan binti Hji Jaafar; penyokong setia
dalam perjalanan hayatku.*

*Pesan untuk semua putera-puteriku: Jamil Sobri,
Nurul Iman, Nurul Hidayah, Nurul Jannah, Rabi'atul
'Adawiyah dan Muhammad Uwais 'Aqili: Fahamilah,
tadabburlah dan hayatilah Surah al-Fatihah, ia adalah
Ummu al-Quran.*

*Persembahan untuk semua sahabatku yang berminat
mencari nur daripada Surah al-Fatihah, ia adalah ibu
bagi al-Quran, kitab suci kita.*

KANDUNGAN

Prakata	xi
Surah al-Fatihah	xv

BAB 1

LATAR BELAKANG SURAH AL-FATIHAH

Pertama: Nama-nama Surah al-Fatihah	1
Kedua: Kelebihan dan Keistimewaan Surah al-Fatihah	7
Ketiga: Kedudukan Surah al-Fatihah	15

BAB 2

KANDUNGAN SURAH AL-FATIHAH

Surah al-Fatihah Ummu al-Kitab	19
Isi Pengajaran al-Quran yang Terkandung dalam Surah al-Fatihah	19
Cabang-cabang Ilmu dalam Surah al-Fatihah	21

BAB 3

AL-ISTI'AZAH

Pegertian Umum <i>al-Isti'azah</i> (الاستعاذة)	25
Makna الشيطان	27
Makna الرجيم	28
Makna Umum bagi أعوذ بالله من الشيطان الرجيم	29
Bentuk-bentuk <i>al-Isti'azah</i>	29
Rahsia dan Manfaat <i>al-Isti'azah</i>	31
Hikmat Mengucapkan <i>Isti'azah</i> Sebelum Membaca al-Quran	33

BAB 4

TADABBUR SURAH AL-FATIHAH

Pertama: <i>Tadabbur</i> Surah al-Fatihah Oleh al-Syaikh Hasan al-Banna	39
Kedua: <i>Tadabbur</i> Surah al-Fatihah Oleh al-Syaikh al-Sabuni	42
Ketiga: <i>Tadabbur</i> Surah al-Fatihah Oleh Prof. Hamka	44

BAB 5

TAFSIR SURAH AL-FATIHAH

Al-Fatihah: Ayat Satu	47
Makna Umum	47
Penjelasan	48
Perbahasan Mengenai Kedudukan <i>Basmalah</i> (Status <i>Basmalah</i>)	55
Fadilat <i>Basmalah</i>	57
Al-Fatihah: Ayat Dua	63
Makna Umum	63
Penjelasan	64
Al-Fatihah: Ayat Tiga	77
Makna Umum	77
Penjelasan	78
Al-Fatihah: Ayat Empat	81
Makna Umum	81
Penjelasan	82
Al-Fatihah, Ayat Lima	86
Makna Umum	86
Penjelasan	87
Al-Fatihah: Ayat Enam	92
Makna Umum	92
Penjelasan	92
Al-Fatihah, Ayat Tujuh	101
Makna Umum	101
Penjelasan	102

BAB 6

SAMUDERA ILMU DAN HIKMAT DALAM SURAH AL-FATIHAH

Pertama: Dalam <i>Basmalah</i> بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	111
Kedua: الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ	114
Ketiga: الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	116
Keempat: مَا لَكَ يَوْمَ الدِّينِ	117

Kelima: إياك نعبد وإياك نستعين	120
Keenam: اهدنا الصراط المستقيم	122
Ketujuh: صراط الذين أنعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين	123

BAB 7

SOLAT DAN SURAH AL-FATIHAH

Hukum dan Cara Membaca al-Fatihah dalam Solat	127
Dua Rupa Bentuk Solat	129
Pengertian Khusyuk dalam Solat	129
Pecahan Surah al-Fatihah	130
Menghayati Surah al-Fatihah dalam Solat	131
Lafaz آمين	136
Penutup	141
Glosari	143
Bibliografi	147
Indeks	151
Biodata Penulis	153